خط جهاد
ماهنامه تخصصی جهادگران حوزوی / بهمن ۱۴۰۱ شماره ۱۳

رهنمود

مستضعفین بودند که دنبال انبیا بودند، دنبال علما بودند، دنبال اولیا بودند. نهضت ما هم با مستضعفین پیش رفت، مستکبرین یا فرار کردند یا در منازل خود نشسته‌اند.

[امام خمینی رحمه‌الله، صحیفه امام ج۷ ص۳۲۷]

بسم الله الرحمن الرحیم

چهل و چهارمین فجر انقلاب اسلامی مبارک!

سخن نخست

بدون محدودیت سرعت

روح‌الله جلالوند

«سرعتش چقدر کُند است» را کسی می‌گوید که مقصدش معلوم و فرصتش محدود، ولی مَرَکبش نای تاخت در مسیر صعب‌العبور را ندارد. فشردن بیشتر پا روی پدال و نواختن محکم‌تر تازیانه بر اندام آن زبان‌بسته هم سودی ندارد و باید مرکب عوض شود.

انسان -اشرف مخلوقات-، به حکم آیات قرآن مقصدش «اللّه» است[1] و فرصتش محدود به عمری چند ساله پس مرکب ویژه‌ای می‌طلبد.

«انقلاب اسلامی» مرکب را تغییر داد؛ پای مؤمن را بر رکابی نشاند که راه‌بلد است و از روی موانع بهتر می‌جهد و در جاده‌های هموار، سریعتر می‌تازد. آن هم نه فقط در مقیاس جغرافیایی ایران، که در گستره عالم. هیچ دوره‌ای از تاریخ چون امروز، محرومان امید به رستگاری نداشته‌اند. اکنون تفسیر آیه «خلافت مستضعفان» معنای واقعی‌تری یافته است و در سوی دیگر مستکبران، پس از کمرنگ‌شدن هیمنه‌شان به دست سربازان خدا، «فروپاشی» را حدیث نفس می‌کنند.

مرور فهرست توصیه‌های ائمه معصومان علیهم‌السلام خواننده را به این مطلب رهنمون می‌سازد که در میان مستحبات، «خدمت خالصانه» از چنین خصوصیتی برخوردار بوده و با سرعت بیشتری راکب را به مقصود می‌رساند؛ چرا که سرشار است از هر آنچه خدا می‌پسندد.

پیوند بندبند این نوشتار این پرسش را در سر می‌پروراند که «سرعت صعود إلی الله آن کسی که با «انقلاب اسلامی» به بندگان خدا «خدمت» کرده چقدر است؟»

۱. إنا إلیه راجعون (بقره/۱۵۶) / مهاجر الی ربّی (عنکبوت/۲۶)

اشاره

گفتگوی «خط جهاد» با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی رنجبر

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی رنجبر، استاد زبردست درس خارج فقه روابط بین‌الملل و عضو کارگروه انجمن مطالعات اجتماعی حوزه‌های علمیه است که چند سال پیش با تألیف کتاب «جنگ سرد ایران و آمریکا»، میدان جنگ ایران و آمریکا را «یک جهان» توصیف کرد که از نظر برخی خنده‌دار بود. وی با پیش‌دستی از بسیاری از متخصصین امر، با مطرح کردن افول آمریکا جنجال بسیاری آفرید. وقتی چند سال بعد، آمریکا در بزرگ‌ترین جنگ تجاری تاریخ، از چین شکست خورد و توان شکننده‌اش با ویروس کرونا رو به تحلیل رفت، کارشناسان غربی هم به افول قدرت آمریکا اشاره کردند. پس از آن نگاه‌ها دوباره به سمت دکتر رنجبر بازگشت و اکنون با سخنرانی‌ها و ارائه‌های گوناگون در طول روز، در کنار جهاد تبیین، به فهم عمومی از معادلات جهانی کمک می‌کند.

گفت‌وگو

اردوی جهادی، الگوی ایرانی

گفتگوی «خط جهاد» با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی رنجبر

مسلم عارف

سلام علیکم و رحمهٔ الله.
علیکم السلام برادر.

خب من همیشه این طور شروع می‌کنم؛ برویم سر اصل مطلب. حرکت‌های جهادی طلاب و روحانیون و خدمت‌رسانی آنان به مردم در زمینه‌های مختلف اقتصادی، چه جایگاهی در منافع ملی جمهوری اسلامی ایران دارد؟

بسم‌الله الرحمن الرحیم. ما در یک جنگ صرفا اقتصادی نیستیم. ما در یک جنگ ترکیبی هستیم. از قبل هم بوده‌ایم. این جنگ ترکیبی دو خط دارد. این دو خط موازی، ریلی می‌سازند که قطار دشمن روی آن حرکت می‌کند.

یک خط از این ریل، واقعیت میدانی است و خط دیگر، برساخت ذهنی و روایی با جنگ تبلیغاتی است. در گذشته همین بوده و الان نیز ادامه دارد. البته به سبب شبکه‌های مختلف تبلیغاتی که ایجاد شده است، جنبه‌ی روایی آن تشدید گردیده و جنگ ترکیبی را پر رنگ کرده است.

حالا ما به عنوان یک طلبه باید حواسمان باشد که در جنگ اقتصادی امروز که بخشی از واقعیت میدانی جنگ ترکیبی یا هیبریدی است، یک خط از ریل، مباحث اقتصادی، واقعیات اقتصادی و مشکلات موجود است، یک خط هم آن جنگ تبلیغاتی و روایی دشمن است.

طلاب جهادی در هر دو بخش می‌توانند کمک کرده و منافع ملی جمهوری اسلامی را تأمین نمایند. اولا در بخش واقعیات میدانی اقتصادی، می‌توان هم در مباحث نظری و جهاد علمی برای الگوسازی پیشرفت، نظریه‌پردازی کرد. می‌توان مشکلات را بررسی و مطلوب‌نگاری کرد و برای رسیدن به آن، نقشه‌نگاری نمود.

همچنین در بخش خط روایی می‌توانیم دروغ‌ها و نکات غیر واقعی ساخته شده توسط دشمن را افشا کنیم و این نکته را آشکار کنیم که دشمن به خاطر شکست‌هایی که خورده است، صرفا برای فاتح معرفی‌کردن خود دست به چنین تبلیغات، فشار روانی و برساخت غلط روایی می‌زند. طلاب جهادی در این عرصه نیز بسیار می‌توانند موفق عمل کنند و کمک‌حال دولت و نظام در جهت‌دهی به افکار مردم باشند.

باید عنایت داشته باشید که جامعه دارای سه لایه‌ی مردمی، نخبگانی و حاکمیتی است. لایه‌ی مردمی، شامل طبقات پایین‌دست، میانی و بالا دست می‌شود. ما باید با این سه طبقه برای تبیین مسائل ارتباط برقرار کنیم که حرکات جهادی یکی از بهترین راه‌های این کار به شمار می‌روند.

ارتباط با لایه‌ی نخبگانی جامعه که شامل دانشجویان و طلاب، اساتید حوزه و دانشگاه و مراجع علمی در حوزه و دانشگاه است نیز بسیار ضروری است تا نگذاریم این‌ها دچار یأس، ناامیدی و اشتباه محاسباتی شوند و به پیاده‌نظام دشمن تبدیل شوند.

در لایه‌ی حاکمیتی که از مسئولین محلی، ملی و فراملی شکل گرفته است نیز به تبیین مسائل از جمله توانایی‌ها و کارکردهای جهاد خدمت‌رسانی نیازمندیم تا در این جنگ اقتصادی و ترکیبی، این‌ها دچار حاشیه‌ها و مسائل فرعی و تصمیمات اشتباه و هزینه‌های اضافه نشوند.

جهادگران حوزوی می‌توانند در اشکال مختلف، ریل آمریکایی‌ها را منفجر کنند.

تعداد زیادی از طلاب غیر ایرانی در اردوهای جهادی حوزوی ایران شرکت کرده‌اند و تحت تأثیر آن در سال‌های اخیر دست به تأسیس گروه‌های جهادی در کشورهای خود در آفریقا، آسیا و آمریکای لاتین زده‌اند. این اتفاق و گسترش فعالیت‌های جهادی طلاب چگونه می‌تواند نقش جهانی ایران را افزایش دهد و کشورمان را در راه تبدیل شدن به یک بازیگر مهم در نظم جدید پیش‌روی جهان تقویت کند؟

حضور طلاب غیر ایرانی در گام اول در اردوگاه‌های جهادی ایرانی بسیار مهم است. از این جهت که مردم ما را با طلاب و آشنا می‌کند و ذهنیت مردم را نسبت به مردم این کشورها تغییر می‌دهد. یک تغییر درست و در جهت بهتر شدن. تغییر ذهنیت مردم ما، موتور محرکه‌ی ورود و نفوذ و قدرت ماست. علی‌الخصوص در کشورهای منطقه‌ی غرب آسیا، چه طلاب پاکستانی، عراقی و چه سوری و آذری و تاجیک. همچنین در جهان اسلام و در گام بعد، هر جا که مسلمانی هست. این طلاب با حضورشان اینچنین کاری می‌کنند.

در ادامه، ایشان با بازگشت به کشور خود و تأسیس گروه‌های جهادی که در حد توان خود می‌توانند داشته باشند، باعث تصحیح تصویر و ذهنیت مردم آن کشورها نسبت به ایران می‌شوند. مردم و جامعه‌ی آن‌ها احساس می‌کنند که این فرد در ایران، چنین تجربیاتی را به دست آورده، چنین توانمندی‌هایی را به دست آورده که حالا می‌تواند بیاید و در سرزمین مادری خویش به اجرا بگذارد. این خیلی مردم آن کشورها را نسبت به ایران علاقه‌مند می‌کند. وقتی که علاقه‌مند بشوند، الگودهی صورت می‌گیرد و این الگودهی، دامنه‌ی نفوذ تمدنی ما به شمار می‌رود.

تصور کنید ایران به جای «گروه‌های مردم‌نهاد غربی» «NGOها»، «گروه‌های خیریه‌ی تبشیری مسیحی» و «سازمان‌های خیریه‌ی بین‌المللی آمریکایی»، یک نسخه‌ی جذاب‌تر و کارآمدتر جایگزین با نام «گروه‌های جهادی حوزوی» را عرضه کرده است. این الگودهی و افزایش دامنه‌ی نفوذ تمدنی، موجب ایجاد نقش پیش‌رانی و فعال برای ایران در عصر جدید و نظم جدید می‌شود.

اکنون که آینده‌ای سخت با توجه به افزایش جنگ‌ها و شرایط سخت جنگی در کمین جهان قرار دارد، این الگودهی اردوهای جهادی طلاب غیر ایرانی در سرزمین‌های مختلف، می‌تواند ضمن حل مشکلات مردم، حضور ایران را نیز تضمین کند. همچنین علاوه بر حضور فیزیکی، حضور فرهنگی ما نیز محقق خواهد شد.

تشکرات و ارادت بسیار ما را بپذیرید.

متن کامل گفت‌وگو را در پایگاه اطلاع‌رسانی جهادگران حوزوی بخوانید.

جهت دریافت نسخه‌های مختلف هر شماره و دسترسی به آرشیو نشریات بارکد روبرو را اسکن کنید.

همراه شوید

از همان اول، بنا نداشتیم که فقط گوینده باشیم؛ می‌خواهیم دعوتتان کنیم به نوشتن در این نشریه. شما هم می‌توانید یک ستون، یا تمام محتوای نشریه را به عهده بگیرید و حرفهایتان را از این تریبون به گوش طلبه‌ها برسانید.

در شناسه @khatejahad_admin ایتا منتظر مطالب و نظرات شما هستیم.

ارتباط با ما
@khatejahad_admin | khatejahad
www.jahadgaranhowzavi.com/mag
۰۲۵-۳۲۹۴۲۱۱۰ | khatejahad.mag@gmail.com

شناسنامه
ماهنامه خط جهاد؛ نشریه تخصصی جهادگران حوزوی | سال دوم | ماه سیزدهم | شماره ۱۳
صاحب امتیاز: دبیرخانه هماهنگی گروه‌های جهادی حوزه‌های علمیه کشور
مدیر مسئول: ابوالفضل علیخانی | سردبیر: روح الله جلالوند | مدیر هنری: عبدالحمید ابراهیمی‌نیا
نویسندگان: روح‌الله جلالوند، مسلم عارف، عبدالحمید ابراهیمی‌نیا | سایت: مصطفی عربی

جهادگر شهید

شهید آیت‌الله سیّدمحمّدرضا سعیدی

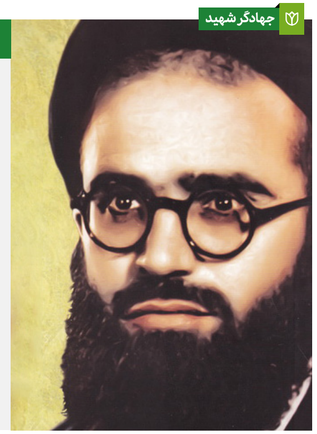

۲ اردیبهشت ۱۳۰۸(مشهد) | ۱۳۴۹(زندان قزل‌قلعه تهران)
شهادت تحت شکنجه مأموران ساواک

به دنبال مرهم

آیت‌الله شهید سید محمدرضا سعیدی اردیبهشت ۱۳۰۸ به دنیا آمد و از کودکی متوجه رنج‌های جامعه شد. ذهن متفکرش او را که در پی مرهمی بود، به حوزه‌ی علمیه و درس آیت‌الله بروجردی و امام خمینی کشاند.

با آغاز نهضت انقلاب اسلامی در سال ۱۳۴۲ فعالیت‌های انقلابی او در تهران، قم، ایلام و مشهد قوت گرفت. اواخر دهه‌ی سی با جمعی از طلاب برای تبلیغ به مناطق محروم خوزستان رفت. در کنار جمع‌آوری کمک‌های مردمی مخصوصا شیعیان کویت برای بنای منازل، حفر چاه و تأمین نیازمندی‌های زندگی مردم آن منطقه، از بی‌کفایتی پهلوی انتقاد کرده و بازداشت شد. او دیگر جزو برترین یاران امام بود که با خدمات جهادی‌اش، مردم را متحد و سرزنده می‌ساخت.

سرانجام توسط ساواک دستگیر و به شکلی فجیع شکنجه و در سال ۱۳۴۹ به شهادت رسید.

خدمت؛ بهانه رفاقت

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾

هرگز نیکی و بدی یکسان نیست؛ بدی را با نیکی دفع کن، ناگاه (خواهی دید) همان کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی است! (۳۴)

سوره مبارکه فصلت، آیه ۳۴

دست‌نوشته

نخستین سردبیر

به بهانه اولین سالگرد انتشار نشریه خط جهاد

عبدالحمید ابراهیمی‌نیا

از آن جهادی‌های تیر بود؛ همان‌ها که چهره‌شان همیشه برافروخته است و چشم‌هایشان همیشه سرخ! دست خودش هم نبود، در روزهایی که تلخ‌ترین اتفاقات یکی پس از دیگری می‌افتند و بغض گلوی مومنین را رها نمی‌کند حال یک عالم وارسته و متّقی چطور می‌تواند باشد؟ نجف -قلب تپنده فقاهت آن روز- صحنه لشکرکشی آشکار حزب شیطان شده بود و علناً در پیشگاه مولی الموحّدین علیه‌السلام شعارهای کمونیستی داده می‌شد. همه اینها قلب سیّد را به درد می‌آورد.

تا سال ۱۳۳۷ هجری شمسی که حساب کنیم کم کم یک دهه از نهضت نوپای اسلامی به رهبری علمای نجف گذشته بود و او هم اتّفاقاً حضور پررنگی در آن داشت، امّا دربرابر یک هجمه سازماندهی شده و همه جانبه از داخل و خارج، سازمان منسجم و قابل قبولی نداشت.

در میان روزهای آشفته آن سال و هویّت زنده حوزه‌ای که پیش چشم همه سرکوب و خفه می‌شد، درست در روز میلاد بزرگ اختر آسمان ولایت، بیانیه تاسیس نخستین تشکیلات جهادی-تبیینی طلاب صادر شد؛ آن هم با حضور عالی‌ترین تراز علما و مراجع. «جماعة العلماء» به وضوح در پی یک اقدام همه جانبه جهادی برای احیا و نوسازی آموزش و تبلیغ عقیده اسلامی بود و سیّد هم که چنین فرصتی را از خدا می‌خواست وقف جماعت شد. از آن سالها حجمِ فوق‌العاده کاری که باقی مانده گواه نبوغ و همّت اوست؛ از چند مدرسه اسلامی دخترانه که با کمک خواهرش تاسیس کرده بود تا طرح‌های ابتکاری مثل تبلیغ چهره به چهره، انبوهی از ایده و راهکار آماده می‌کرد و در اختیار دیگران قرار می‌داد. ایده‌هایی که صِرف حرف نبودند و خودش هم پای اجرایشان ایستاده بود. اندکی بعد جهادگران حوزه نجف ده مدرسه در مقاطع گوناگون تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی و متوسطه) در بغداد و بصره و حلّه و نعمانیه ساخته بودند و دانشکده اصول الدین در بغداد را هم افتتاح کردند. «ید الله» که همیشه «مع الجماعة» است، جماعة العلماء هم که دیگر به طور خاص! نجف اصلاً شبیه به ماههای قبل نبود؛ دست قدرت خدا آشکار شده بود، طراوت به فضای حوزه بازگشته بود و طلبه جوان احساس امید و هویّت می‌کرد.

«الاضواء الاسلامیه» را شاید بتوان نخستین تجربه تحریر جهادی نشریه در حوزه دانست. نشریه جماعت -که چون مجوز نداشت به اسم داخلی حوزه نجف- هر دو هفته یک بار چاپ می‌شد و در سراسر جهان هم اشتراک سالیانه ارائه می‌داد! جلد خوش آب و رنگی داشت، با یک طراحی کاملاً زیبا و به روز. سردبیرش هم خود سیّد بود؛ سماحة آیت‌الله السید محمدباقر الصدر! این از همان ایده‌هایی بود که خودش اجرا کرده بود؛ یک رویش روشن...

موضوعات را که مرور می‌کنی دردمند بودن نویسنده تویش پیداست؛ روشنفکرانه و از سر شکم سیری نیست، بودجه فرهنگی در کار نیست که خرجش بشود، سردبیرش ننشسته فقط آقایی کند. رو زده‌اند و آبرو خرج کرده‌اند که بشود خرج کاغذ و چاپ، تازه به این امید که بتوانند اشتراکی بفروشند و بدهی‌ها را صاف کنند. نگاه مقالات هم بیشتر به مسائل مردم و بخصوص نسل جوان است: کار، حقوق کارگر، فقر و ثروت، حکومت و نظام اداری، نظام مالی و توزیع ثروت، خانواده و تنظیم جمعیت، سازمان، کمونیسم، استعمار، وحدت مسلمانان و اشغال فلسطین. مرجع بزرگی مثل آیت‌الله سیدمحسن حکیم هم تمام قد به دفاع از نشریه برخواسته بود و -حتی با وجود آن همه حساسیت که داشت روی وجوهات- از سهم مبارک امام علیه‌السلام اجازه پرداخت بدهی‌های نشریه را داد.

امتداد نگاه سیّد را که بگیری و بیایی جوانه‌های رویش انقلابی و جهادی را در آخرین روزهای منتهی به انقلاب هم پیدا می‌کنی. چهارشنبه یازدهم بهمن‌ماه ۵۷. در انتهای مسجد دانشگاه تهران اتاق کوچکی است که سیّد جوانی در آن نشسته و با همّت جهادی روزی چند شماره منتشر می‌کند. صفحات تند تند صفحه‌آرایی می‌شوند و به سرعت تکثیر و توزیع می‌شوند بین مردم. آیت‌الله سیّدعلی خامنه‌ای چشم‌هایش را از خستگی به هم می‌زند امّا قلبش پرشورتر از همیشه می‌تپد. تپشی که ضربان جهاد است و آهنگ فتح و ظفر در کالبد جانها می‌نوازد.

اخبار برگزیده

اولین نشست مسئولین امور گروه‌های جهادی حوزه‌های علمیه برگزار شد

نخستین نشست مسئولین امور گروه‌های جهادی حوزه‌های علمیه، با حضور نماینده واحدهای استانی و شهرستانی جهادگران حوزوی، در شهر مقدس قم برگزار شد.

سند راهبردی گروه‌های جهادی حوزوی ابلاغ شد

به دستور آیت‌الله اعرافی، ریاست مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، سند راهبردی گروه‌های جهادی حوزه‌های علمیه با همکاری واحد قوانین دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه ابلاغ شد.

ارسال ۳۰۰ اثر توسط جهادگران حوزوی به دبیرخانه جشنواره ملّی جهادگران

در این میان بخش هنری با سهم ۵۱ درصدی از آثار با استقبال ویژه طلاب جهادی همراه شده و پس از آن نیز بخش تخصصی ۴۱ درصد و بخش ادبی نیز ۸ درصد آثار را به خود اختصاص داده‌اند.

کتابخانه جهادی

هدایة الأمة إلی أحکام الأئمة علیهم‌السلام

اثر شیخ حر عاملی

شیخ حر عاملی بیشتر با وسائل الشیعة‌اش شناخته شده است. حق هم همین است؛ همه دروس خارج فقه حوزه‌ها، به نوعی از این کتاب خوشه‌چینی می‌کنند. اما گستردگی روایات و مجلدات فراوانش، آن را از دسترس بسیاری دور می‌ساخت. از این رو شیخ، اقدام به تلخیص وسائل الشیعة و تألیف کتابی ۸ جلدی با عنوان «هدایة الأمة إلی أحکام الأئمة علیهم‌السلام» نمود.

برخی وظایف مالی مؤمنان همچون زکات و خمس و صدقه در جلد چهارم این مجموعه گرانسنگ مطرح شده است. ذیل هر مبحث، روایات نورانی از اهل بیت علیهم‌السلام در ستایش نصرت مالی مؤمنان به یکدیگر نقل شده است. همچنین در جلد پنجم در باب «امر به معروف و نهی از منکر» ذیل امور معروفی که می‌بایست به آن‌ها امر کرد، احادیث شریفی را با موضوع «کمک آبرویی مؤمن»، «برطرف کردن مشکلات مؤمن» و ... گرد آورده است.

کلام معصوم

سوی خانه فاطمه علیهاالسلام

روایت شیرینی از زندگی حضرت زهرا علیهاالسلام

قَالَ امیرالمؤمنین علیه‌السلام: تَصَدَّقْتُ يَوْماً بِدِينَارٍ فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله، أَمَا عَلِمْتَ يَا عَلِيُّ أَنَّ صَدَقَةَ الْمُؤْمِنِ لَا تَخْرُجُ مِنْ يَدِهِ حَتَّى يَفُكَّ عَنْهَا مِنْ لُجِمِ سَبْعِينَ شَيْطَاناً كُلُّهُمْ يَأْمُرُهُ بِأَنْ لَا يَفْعَلَ

روزی دیناری صدقه دادم رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود یا علی علیه‌السلام آیا میدانی که صدقه از میان دستهای مؤمن خارج نشود مگر اینکه از دهان هفتاد شیطان بیرون آید که هر یك او را با وسوسه کردن منع می‌کنند

[منبع: تفصیل وسائل الشیعة إلی تحصیل مسائل الشریعة ، جلد۹ ، صفحه۳۷۰]